

TIỂU SỬ NGÀNH CHIẾN TRANH CHÍNH TRỊ QLVNCH

Huy hiệu Lục Đại Chiến

Tổng Cục Chiến Tranh Chính Trị, Bộ Tổng Tham Mưu Quân Lực Việt Nam Cộng Hòa theo tài liệu Quân Sử VNCH và những bài viết về Tổng Cục Chiến Tranh Chính Trị trước 1975.

Lịch sử hình thành

Ngành Chiến Tranh Tâm Lý có từ năm 1952 với một ban Tác Động Tinh Thần thành lập tại Bộ Tổng Tham Mưu. Tới giữa năm 1953, ban này mở rộng thành phòng gọi là Phòng Tác Động Tinh Thần do Trung tá Trần Đình Lan phụ trách. Phòng này theo sắp xếp tham mưu là Phòng 5 do Thiếu tá Trần Tử Oai giữ chức vụ tham mưu phó Tác Động Tinh Thần tại Bộ Tổng tham Mưu. Khi Nha Chiến Tranh Tâm Lý thành lập, bãi bỏ chức vụ tham mưu phó Tác Động Tinh Thần nhưng Phòng 5 vẫn duy trì tại Bộ Tổng Tham Mưu. Nha này do Trung tá Nguyễn Văn Châu làm giám đốc.

Hoạt động của Nha Chiến Tranh Tâm Lý chủ yếu là những buổi truyền thanh, truyền hình, ấn loát, chiếu bóng, và trình diễn văn nghệ. Những buổi phát thanh trên đài có những chương trình tân nhạc như “Nhạc thời chinh chiến” và “Tiếng ca gửi người tiền tuyến.” Ngoài ra là “Chương trình thép súng” trên đài truyền hình hay “Chương trình Dạ Lan” trên radio đài vô tuyến Việt Nam.

Nha Chiến Tranh Tâm Lý cũng tổ chức những khóa học cho quân nhân ở trụ sở số 15 đường Lê Thánh Tôn, Sài Gòn.

Ban nhạc AVT thành lập năm 1958 với ba ca sĩ Anh Linh, Vân Sơn, và Tuấn Đăng là một trong những nhóm văn nghệ của Nha Chiến Tranh Tâm Lý.

Tổng Cục Chiến Tranh Chính Trị

Năm 1965, Nha Chiến Tranh Tâm Lý được cải danh thành Tổng Cục Chiến Tranh Chính Trị trực thuộc Bộ Tổng Tham Mưu của Quân Lực Việt Nam Cộng Hòa.

Tại mỗi đơn vị từ các quân, binh chủng, quân đoàn, sư đoàn, quân trường, trung tâm huấn luyện, tiểu khu đều có khối hoặc Phòng Chiến Tranh Chính Trị và có chức vụ tham mưu phó Chiến Tranh Chính Trị để lo phân vụ của ngành. Ngoài ra còn có các Tiểu đoàn Chiến Tranh Chính Trị phối thuộc các biệt khu và quân khu:

- Tiểu Đoàn 10 (phục vụ Quân Khu 1),
- Tiểu Đoàn 20 (phục vụ Quân Khu 2),
- Tiểu Đoàn 30 (phục vụ Quân Khu 3),
- Tiểu Đoàn 40 (phục vụ Quân Khu 4),
- Tiểu Đoàn 50 (phục vụ Biệt Khu Thủ Đô), và
- Biệt Đoàn Văn Nghệ Trung Ương.

Từ cấp Trung đoàn, Tiểu đoàn đều có Ban 5 để chăm lo về tinh thần cho binh sĩ. Cấp đại đội, vị đại đội phó đặc trách về Chiến Tranh Chính Trị. Tại mỗi tiểu khu có một tham mưu phó Chiến Tranh Chính Trị và một đại đội Chiến Tranh Chính Trị tiểu khu.

Để phục vụ tinh thần các chiến sĩ từ tiền tuyến đến hậu phương, các phương tiện truyền thông chính gồm có:

- 1 đài phát thanh quân đội,
- 1 chương trình truyền hình quân đội.

Báo chí gồm có:

- Nhật báo Tiền Tuyến,
- Nguyệt san Chi Đạo,
- Bán nguyệt san Chiến Sĩ Cộng Hòa, và
- Nguyệt san Tiền Phong.

Về Tổng Nha Tuyên Úy có 3 tờ nguyệt san của 3 tôn giáo như:

- “Tinh thần” của Công Giáo,
- “Đại Từ Bi” của Phật Giáo, và
- “Niềm Tin” của Tin Lành.

Ngành Chiến Tranh Chính Trị đã chọn NGUYỄN TRÃI, vị anh hùng của dân tộc Việt Nam làm Thánh tổ cho ngành.

Các đơn vị trực thuộc:

- Cục Chính Huấn,
- Cục Tâm Lý Chiến,
- Cục Xã Hội,
- Cục An Ninh Quân Đội,
- Cục Quân Tiếp Vụ,
- Cục Dân Vận Chiêu Hồi,
- Đại Học Chiến Tranh Chính Trị,
- Tổng Nha Tuyên Ủy, và
- Trung tâm huấn luyện Chiến Tranh Chính Trị.

Stt	Đơn vị	Chú thích
1	Cục Chính huấn	
2	Cục Tâm Lý Chiến	Biệt đoàn Văn nghệ Trung ương dưới sự điều hành của Cục Tâm Lý Chiến
3	Cục Xã Hội	
4	Cục An Ninh Quân Đội	
5	Cục Quân Tiếp vụ	Sau chuyển sang trực thuộc Tổng Cục Tiếp Vận
6	Cục Dân Vận Chiêu Hồi	
7	Đại học Chiến tranh Chính trị	
8	Tổng Nha Tuyên Ủy	
9	Trung tâm huấn luyện Chiến Tranh Chính Trị	Toạ lạc tại đường Đặng Đức Siêu, Sài Gòn. Sau chuyển về đường Lê Văn Duyệt

Cục Chính Huấn

Công tác chính của Cục Chính Huấn là giáo dục binh sĩ qua các lớp học và sinh hoạt. Cục Chính Huấn cũng điều hành trường Chiến Tranh Chính Trị cho đến khi trường này chuyển lên Đà Lạt năm 1967. Cơ quan này đã sáng tác nhiều bài nhạc theo thể hùng ca để đôn đốc tinh thần tranh đấu của dân quân như những bài:

*Cờ Bay Trên Cỏ Thành Quảng Trị,
Thẻ Không Phản Bội Quê Hương,
Trên Đầu Súng,
Bài Ca Chiến Thắng,
Giặc Từ Miền Bắc Vô Đây...*

Cục Tâm Lý Chiến

Cục Tâm Lý Chiến điều hành đài phát thanh quân đội, tờ báo Tiên tuyến cùng những công tác dân vận. Một đóng góp không nhỏ trong Cục Tâm Lý Chiến là Biệt đoàn Văn

nghệ Trung ương với nhiều nhạc sĩ, ca sĩ, và diễn viên trình diễn văn nghệ cho các quân binh chủng và dân chúng.

Đối với miền Bắc và lực lượng Việt cộng, Cục Tâm Lý Chiến cho phát thanh đài:

*Tiếng Nói Tự Do,
Mẹ Việt Nam,
Gương Thiêng Ái Quốc (1965),
Tiếng Nói Nam Bộ,
Tiếng Nói Khmer, và
Mặt Trận Dân Tộc Đông Dương.*

Hai đài sau có chủ đích gây chia rẽ giữa Khmer Đỏ và Mặt Trận Dân Tộc Giải Phóng miền Nam Việt Nam đang trú ẩn trên đất Cao Miên.

Cục Xã Hội

Cục Xã Hội có cơ sở đào tạo nữ trợ tá xã hội, cấp sĩ quan để liên lạc với các gia đình binh sĩ, thăm thương binh, và giúp đỡ gia đình tử sĩ. Nha Tuyên Úy Phật Giáo, Công Giáo, và Tin Lành đều thuộc Cục Xã Hội.

Cục Quân Tiếp Vụ

Đây là một cơ quan cung cấp hàng hóa nhu yếu phẩm như thuốc lá, sữa đặc, đường cát, v.v. cho binh sĩ và gia đình ở giá thấp hơn giá thị trường.

Trường Đại Học Chiến Tranh Chính Trị

Cơ sở này trước tiên là trường Quân Báo Tâm Lý Chiến Cây Mai thành lập vào năm 1956. Năm 1964, trường chính thức mang tên trường Chiến Tranh Chính Trị trực thuộc Cục Chính Huấn. Năm 1966, theo sắc lệnh 48/SL/QP ngày 18 Tháng Ba thì cơ sở này trở thành Đại Học Chiến Tranh Chính Trị và chuyển lên Đà Lạt ở số 78 đường Võ Tánh. Năm 1973, trường được mở rộng thêm cơ sở ở khu Chi Lăng (Đà Lạt) với mục đích đào tạo các sinh viên sĩ quan. Cơ sở cũ được dành để tổ chức huấn luyện các khoá: cơ bản, trung cấp, và cao cấp Chiến Tranh Chính Trị cho các sĩ quan từ các đơn vị về thụ huấn. Tính đến năm 1975, trường đã tổ chức huấn luyện được 40 khóa. Ngoài ra trường còn đào tạo 6 khóa sinh viên sĩ quan (nguyên là các sinh viên đang thụ huấn tại trường Võ Bị Quốc Gia) với chương trình 2 năm hoặc hơn. Có tất cả 912 sinh viên sĩ quan của 4 khóa đã tốt nghiệp với cấp bậc thiếu úy hiện dịch, 2 khóa còn lại đang trong thời gian thụ huấn thì xảy ra biến cố 30 Tháng Tư năm 1975. Trường đã qua các vị chỉ huy trưởng sau đây [4]:

– Phó Đề đốc Lâm Ngươn Tánh,

– Đại tá Nguyễn Quốc Quỳnh.

Bộ Chỉ Huy Tổng Cục CTCT Tháng Tư, 1975 **Chức danh chỉ huy & tham mưu sau cùng**

Stt	Cấp bậc	Họ và Tên	Chức vụ
1	Trung tướng	Trần Văn Trung, Võ Bị Huế K1	Tổng cục trưởng
2	Thiếu tướng	Văn Thành Cao, Nội ứng Nghĩa đình, Cái Vồn (Sĩ quan GP Cao Đài)	Tổng cục phó
3	Thiếu tướng	Nguyễn Chấn Á, Võ bị Lục quân Pháp	Cố vấn Tổng cục CTCT
4	Đại tá	Nguyễn Huy Hùng, Võ bị Huế K1	Phụ tá Đặc biệt Tổng cục trưởng
5	Đại tá	Nguyễn Văn Thái	Tham mưu trưởng
6	Đại tá	Hoàng Đạo Thế Kiệt, Võ khoa Nam Định	Cục trưởng Cục Chính huấn
7	Đại tá	Hoàng Ngọc Tiêu, (Thi sĩ Cao Tiêu), Võ Bị Đà Lạt K4	Cục trưởng Cục Tâm lý chiến
8	Chuẩn tướng	Vũ Đức Nhuận, Võ khoa Nam Định	Cục trưởng Cục An ninh Quân đội
9	Đại tá	Nguyễn Lễ Trí, Võ Bị Đà Lạt K6	Cục trưởng Cục Xã hội
10	Đại tá	Nguyễn Quốc Quỳnh, Võ Bị Đà Lạt K6	Chỉ huy trưởng Đại học Chiến tranh Chính trị

Tổng cục trưởng qua các thời kỳ

Stt	Họ và Tên	Cấp bậc	Tại chức	Chú thích
1	Mai Hữu Xuân, Liêm Phóng Pháp	Trung tướng	11/1964-12/1964	Kiểm phó tổng tư lệnh quân lực. Giải ngũ tháng 3 năm 1965
2	Huỳnh Văn Cao, Võ bị Huế K2	Thiếu tướng	1/1965-5/1966	Giải ngũ tháng 7 năm 1966
3	Nguyễn Bảo Trị, Võ khoa Nam Định	Thiếu tướng	6/1966-12/1966	Kiểm phụ tá Chiến tranh Chính trị tổng tham mưu trưởng. Sau cùng là trung tướng tổng cục trưởng Tổng Cục Quân Huấn
4	Trần Văn Trung	Chuẩn tướng	1/1967-30/4/1975	Kiểm phụ tá Chiến Tranh Chính trị tổng tham mưu trưởng. Cấp bậc sau cùng là trung tướng

Nhân vật liên quan

Stt	Ngành nghề	Nghệ danh	Chú thích
1	Họa sĩ	Tạ Ty	Tên thật: Tạ Văn Ty. Cấp bậc sau cùng là trung tá.
2	Họa sĩ	Trịnh Cung	Sĩ quan Chiến Tranh Chính trị
3	Nhạc sĩ	Văn Phụng	Nhạc trưởng đài phát thanh Quân Đội Việt Nam Cộng Hòa
4	Nhạc sĩ	Trần Thiện Thanh	
5	Nhạc sĩ	Trầm Tử Thiêng	
6	Nhạc sĩ	Lam Phương	
7	Nhạc sĩ	Anh Bằng	
8	Nhạc sĩ	Nhật Ngân	
9	Ca sĩ	Anh Ngọc	Xướng ngôn viên đài phát thanh Quân Đội Việt Nam Cộng Hòa
10	Nhà văn	Văn Quang	Giám đốc đài phát thanh Quân Đội Việt Nam Cộng Hòa. Tên thật: Nguyễn Quang Tuyền. Cấp bậc sau cùng là trung tá.

Tham khảo tài liệu Quân Sử VNCH

*Nguồn: Internet eMail by **tkd sưu tầm***

*Đăng ngày Thứ Bảy, October 12, 2024
tkd Khóa 10A—72/SQTB/ĐĐ, ĐĐ11/TĐ1ND, QLVNCH*